

Overweging:

Onze Jozef – of Josephine, daar wil ik van af zijn – zit in de put. Die put is in het verhaal een fysieke, een tastbare plek. Uitgekozen, misschien zelfs wel gegraven door de eigen broers. Zij vonden Jozef te bijzonder, te anders. ‘Dat had hij ook wel een beetje aan zichzelf te danken’ zou je kunnen denken, met zijn uitbundige, veelkleurige kledij en zijn wilde dromen over wie of wat hij zou worden en waarmee hij figuurlijk boven het maaiveld uitstak.

Papa, vader Jakob (?) voedt in eerste instantie die drang naar het worden van zichzelf: Jozef is de lieveling – juist omdat hij opvalt – en krijgt een prachtige mantel. Maar zodra papa doorkrijgt dat de mensen om hen heen dat helemaal niet zo geweldig vinden – people on the straight and narrow – wil hij eigenlijk liever dat Jozef niet zo te koop loopt met zijn bijzonder zijn: doe maar gewoon, dan....

Daarmee zijn we op een cruciaal punt in het begrijpen van het verhaal. Net als zoveel verhalen in dit boek, daarom is het ook zo bijzonder en meer dan zomaar een verhalenbundel, kun je het verhaal op verschillende manieren als beeldspraak lezen. De put hoeft helemaal niet fysiek te zijn, het kan een metafoor zijn voor de figuurlijke put waar je in kan zitten en die put kan vele malen dieper en overheersender zijn dan de fysieke put in het oppervlakkige verhaal. Soms is die put helemaal niet zo diep en klauter je er gemakkelijk uit. Diep of oppervlakkig, die figuurlijke put kennen wij LHBTI’ers maar al te goed.

Niet omdat het altijd dramatisch hoeft te zijn – ook al houden we wel een beetje van drama – maar omdat we allemaal onszelf hebben moeten ontdekken en accepteren. Sommigen lukt dat niet, anderen lukt dat enigszins en weer anderen gaan helemaal los en staan vervolgens als een huis.

Maar makkelijk is het hele traject voor de meesten van ons niet. 700 jonge dakloze LHBTiers laten zien dat de omgeving ook in 2020 in ons land nog steeds heel goed in staat is om mensen die anders zijn in de put te doen belanden. Zelfmoordgedachten komen aanzienlijk vaker voor onder LHBTI’ers, zeker onder jongeren en worden in een ver bovengemiddeld aantal levens ook ten uitvoer gebracht. Omdat ze gedwongen worden zich van hun veelkleurige mantel te ontdoen en hun droom om zichzelf te mogen zijn bij een droom moeten laten.

Zoals Jozef wordt meegegeven aan een karavaan naar Egypte, zo trekken veel LHBTI’ers naar grotere steden, waar hun mantel enigszins met rust gelaten wordt en de droom geleefd kan worden.

Het verhaal van Jozef – of Josephine dus – kan dan ook als een klassiek coming out verhaal gelezen worden. Tegelijkertijd kan het over elk van ons gaan: hebben we niet allemaal iets waarvan we ons afvragen hoe de buitenwereld, de ander, daarover denkt? Zijn we niet allemaal wel eens onzeker over een deel van onszelf waarvan we moeten kiezen of we het laten zien of niet? Die onzekerheid is geen van ons vermoed ik vreemd.

Terug naar de put. Als je in de put zit, kan je verschillende dingen doen:

1. Blijven zitten en al dan niet hopen dat je gevonden wordt
2. Blijven zitten en roepen: help! Help!
3. Aan de slag gaan om eruit te komen, hopelijk sterker dan dat je erin ging

Het aantal LHBTI'ers dat níet uit de put komt is groot, daar heb ik net al iets over gezegd.

Soms is de put gewoonweg te diep. Voor anderen geldt dat ze aan de slag gaan om eruit te komen, hoe diep de put ook is en dat is een hele klus.

Er is nog iets met een put. Een put is een gat in de grond en die is er niet zomaar, die moet gegraven worden. Hoe dieper de put wordt, hoe hoger de berg zand ernaast wordt. Dus als je klaar bent met het uit de put kruipen, ben je nog maar op maaihoogte. Ben je dan al jezelf? Of heb je die berg zand naast de put ook nog te overwinnen? Waar plant jij je vlag? Op welk punt kan of wil je zeggen: Hier ben ik! Dit ben ik?

Christine klom nog even door en plantte haar vlag op de top en besloot: zó wil ik gezien worden. Net als Josephine is ze juist daardoor in staat om een verschil te maken. Voor andere LHBTI'ers, maar ook voor de samenleving als geheel. Juist vanuit de eigen identiteit laat ze in de nachtelijke gesprekken iets van zichzelf zien, maar ook van de mensen waarmee ze in bed zit. Ook zei laten iets van zichzelf zien: wat ze drijft, wat ze beweegt, wie zij ten diepste zijn. Al die nachtelijke gesprekken bij elkaar laten zien dat we met elkaar zo ontzettend veelzijdig zijn. De vraag is: would God really give a damn, being who I am? Zou God het ook maar iets uitmaken? Volgens de leiders van verschillende kerken, maar ook bepaalde groepen in de samenleving wel: De diversiteit mag niet geleefd worden – de kleuren die we met elkaar samen zijn mogen niet gevoeld worden.

Ik denk óók dat het God wat uitmaakt, maar dat het juist gáát om het leven van de veelzijdigheid, dat het gaat om het mogen voelen én zijn van die kleuren. Jozef slash Josephine trekt uiteindelijk zelf de veelkleurige mantel aan: Hij wordt wie hij wilde zijn. Daarvoor ging hij in de put, klom hij uit de put en besteeg hij de berg ernaast. Jozef wordt uiteindelijk een krachtige persoonlijkheid en is daardoor in staat om juist hen die hem in de put hebben doen laten belanden te helpen.

Dat herken ik bij verschillende LHBTI-vrienden en vriendinnen over de hele wereld, die hun neefjes en nichtjes kunnen laten studeren juist omdat ze hun eigen weg zijn gegaan.

Vader ziet uiteindelijk in dat 'doe maar gewoon dan doe je al gek genoeg' een verkeerd advies was: als Jozef dát had gedaan, dan was hij nooit zo ver gekomen. Aan de kant van de broers vallen de schellen uiteindelijk van de ogen en moeten zij met zichzelf in het reine komen.

En dát is iets wat in onze tijd nog wel vaker mag gebeuren: Ouders, vrienden, familie, bisschoppen vernauwen ons LHBTI'ers tot onze seksuele voorkeur. We zijn meer dan dat. Veel meer dan dat. We zijn onderdeel van de maatschappij, we zijn liefhebbende broers en zussen, liefhebbende vrienden, we bouwen mee aan de samenleving van vandaag. God really gives a damn being who I am, being who we are. Ook hier hoeft God niet een fysieke entiteit te zijn: God kan ook figuurlijk in ons allemaal huizen: We all should really give a damn.

Die mensen die Christine in haar programma voorbij laat komen zijn heel verschillend: Hetero, homo, man, vrouw, jong, oud. Is dat nou om te laten zien dat we allemaal gelijk zijn? Ja en nee. Ja omdat we er allemaal mogen zijn. Nee, omdat die veelzijdigheid er juist enorm toe doet. Met die veelzijdigheid kunnen we elkaar omarmen, met die veelzijdigheid worden wij omarmd en kunnen we een plek bouwen waar iedereen er mag zijn en ertoe doet. Dus als je langs een put komt: kijk er eens in. Hoor of je iemand hoort roepen en reik een hand aan om de klim naar boven te vergemakkelijken. En als iemand bezig is met het beklimmen van de berg naast de put, help die Jozef of Josephine dan met een duwtje in de goede richting.
Amen.

Verhaal Christine Carrington:

Toen ik vorige week op Curaçao op het strand zat en veel kinderen van divers pluimage, kleur, ras en leeftijd met elkaar zag spelen, (zonder vooroordelen en minachting voor elkaars identiteit) moest ik terugdenken aan mijn eigen jeugd.

In het christelijke Waddinxveen waar ik geboren ben, het zogenaamde 'laatste puntje van de bijbel belt', was men een stuk minder tolerant dan de bijbelleer ons vertelde. Natuurlijk had iedereen zijn 'naasten lief' en deed niemand iets wat hij zichzelf ook niet wenste.. tenminste.. behalve als men dacht dat God niet toekeek. Walgelijk vond ik dat! Puur omdat iemand anders was, vond men dat ze het recht hadden om hun mening ongezoeten te geven, zelfs met woorden te kwetsen of erger nog: fysiek te mogen handelen.

Ik moest, terwijl ik op dat strand zat, denken aan het verhaal van Jozef in de put. Mooi gekleed en net iets anders dan de rest, gooiden zijn bloedeigen broers hem in die spreekwoordelijke put. Misschien niet om hem te doden maar om op z'n minst zijn ziel, zijn eigen identiteit te breken.

Gek genoeg zijn we nu 2000 jaar verder en is dit onderwerp nog steeds een hot item. Jozef en ik deden niemand kwaad en toch werden we gestraft! En.. ik was zo jong, ik wist niet eens waarom ik werd gestraft. Lieve mensen, gestraft en of buitengesloten worden, puur omdat je anders bent dan 'de grote groep', is vreselijk en beschadigt een mens zeer. En lieve mensen, het is heel erg DOM! Je zou juist trots moeten zijn op je kind als het anders is dan de grote groep.

Immers, zij die anders zijn, regeren de wereld! Zij geven de wereld kleur, krijgen nobelprijzen, zijn pioniers of vinden medicijnen uit. Zij zijn de mensen die strijden voor iets waarvan we later zeggen: Wat goed dat zij er zijn geweest en dat zij hun nek hebben durven uitsteken. Mensen die hebben gestreden voor stemrecht voor vrouwen of het huwelijk voor gelijke sekse. Veel van die pioniers hebben hun ideaal echter met de dood moeten bekopen, zoals Martin Luther King. Omdat 'de grote groep' hen niet begreep. En het enige wat wij nu voelen is schaamte...schaamte dat we toen niet hebben ingezien dat zij streden voor diezelfde grote groep. En dat als individu!

Zij moesten, net als Jozef, vanuit diezelfde put eerst naar 'straat' niveau, om vervolgens een verdere strijd te voeren om er bovenuit te stijgen. Een strijd die niet geleverd hoefde te worden als 'de grote groep' ze gewoon als hun naasten had gezien. Staat er niet in de bijbel 'Heb uw naasten lief'? Er staat volgens mij niet achter... behalve als..

Toen ik uit de kast kwam en mijn zeer kerkelijke oma dat vreselijk voor me vond, zei ik tegen haar: "Als God het net zo bedoeld had, was ik er vast niet geweest". Blijkbaar moet ik hier op aarde iets betekenen. Ze keek me aan en zei: Je hebt helemaal gelijk, wie ben ik om daar wat van te vinden'.

En laten we eerlijk zijn dames en heren, als we alle homo's van de TV halen, kijken we alleen nog maar naar 'Nederland in Beweging'. En zonder kledingontwerpers zouden we in grijze komozakken rondlopen.

Enfin, mijn jeugd is dus vergelijkbaar met die van Jozef. Ik kwam uit die put en moest strijden om er te mogen zijn als homoseksueel. Daarna heb ik moeten strijden omdat ik het leuk vond om op te treden als mijn alter ego Christine Carrington. Iets waar hele volkstammen nog steeds hun wenkbrauwen voor optrekken. Waarom wordt een Jandino met zijn typetje 'Judeska' wel geaccepteerd? Waarom willen zij met haar wel op de foto? 'Zij' is misschien wel vreemder dan ik, want er is geen vrouw in de wereld die met zulke nagels kip klaar maakt.

Waar mijn broertje gezien wordt als de hoeksteen van de samenleving, hetero met kind, vinden veel mensen mij nog steeds heeeeeeel bijzonder en.. soms geen blik waardig. En dat vind ik vreemd.

Ik hou van mijn broertje! Ook al heeft hij geen opleiding, had hij de verkeerde vrienden en gebruikte hij. Hij was de hoeksteen van de samenleving. Hij behoorde bij de grote groep. Maar weet u... de grote groep heeft zelden gelijk! Het is die kleine groep die bepaalt wat er in de wereld gebeurt.

Ik was anders en heb hard gestreden om uit die put te komen. Na een hbo-opleiding heb ik fantastische banen gehad, ben directeur van 2 hotels, rijd in 2 oldtimers, woon in een grachtenpand, ga 6x per jaar op vakantie en heb superleuke vrienden.

Als je alleen naar het rijtje kijkt zou je zeggen.. wow.. goed gedaan En zal ik u eens wat zeggen? Dat is het ook! En toch word ik niet gezien als de hoeksteen van de samenleving.

Christine Carrington (ik) treed al 25 jaar op in heel Nederland, ze opent gala's en heeft al jaren een eigen TV programma waarin ze BN-ers te gast heeft en.. ik verdien er een aardige boterham mee. Als ik voor de Cliniclowns gewerkt had, had men het waarschijnlijk heel aimabel gevonden dat ik dat werk deed. Maar... mij vinden ze vreemd?

Deze dienst heeft, zoals alle andere, een collecte. Voor LHBT-ers die in de prostitutie zijn gekomen omdat ze niet werden geaccepteerd en daardoor verstoten raakten, puur omdat ze van iemand houden van hetzelfde geslacht?! Wat als dat uw kind zou zijn?

Wat doet u als u een kind heeft dat, net als ik, het heel leuk vind om zich te verkleden? U knikt nu natuurlijk: geen probleem, ik heb mijn naasten lief! Maar dat wil ik graag testen. Ik sta zo bij de deur voor de collecte maar... u mag alleen doneren als u met mij op de foto gaat. Daarmee laat u mij zien.. dat God ook mij zo bedoeld heeft.

Ekklesia Leiden
Rapenburg 100
2311GA Leiden
www.ekklesialeden.nl
info@ekklesialeden.nl